

KARAYOLU TAŞIMA KANUNU KAPSAMINDAKİ ARAÇLARIN KARIŞTIĞI KAZA SONUCUNDA ORTAYA ÇIKAN ZARARLAR BAKIMINDAN TRAFİK SİGORTASI TEMİNAT LİMİTİ UYGULAMASI NASIL OLMALIDIR?

IN THE CONTEXT OF THE HIGHWAY TRANSPORTATION LAW, HOW
SHOULD THE APPLICATION OF THE TRAFFIC INSURANCE COVERAGE
LIMIT BE FOR DAMAGES INCURRED BY PASSENGERS OR THIRD
PARTIES DUE TO ACCIDENTS DURING TRANSPORTATION?

Vural SEVEN*

Özet: 4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu m. 2/1 hükmüyle şehirlerarası ve uluslararası taşımacıların, Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası yaptırmak zorunda olduğu düzenlenmiştir. Bu çerçevede, Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında yapılan bir taşıma sırasında meydana gelen kaza sebebiyle yolcuların uğradığı bedensel zararlar, Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası'ndan; poliçe teminat limitini aşan zararlar ise Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası'ndan karşılanmaktaydı. Ancak Karayolu Taşıma Kanunu'nda 2016 yılında, 6704 sayılı Kanun ile değişiklik yapılmış ve Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası yürürlükten kaldırılmıştır. Kanunî değişikliklerle hem maddi hem bedensel zararların Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası'ndan karşılanacağı düzenlenmiştir. Bu çerçevede, Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelik'te değişiklik yapılarak Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında şehirlerarası ve uluslararası taşımacılık yapan araçlar için düzenlenen Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası poliçe teminat limitlerinin iki kat olarak uygulanacağı düzenlenmiştir.

Bu çalışmayla Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında yapılan taşıma sırasında meydana gelen kaza sebebiyle doğan zararların tazmini için 6704 sayılı Kanun'la yapılan değişiklikten önce ve sonra, kimlerin, hangi zarar kalemleri için hangi sorumluluk sigortası ve/

* Prof. Dr., Türk-Alman Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ticaret Hukuku Anabilim Dalı Başkanı, seven@tau.edu.tr, ORCID: 0000-0002-8241-3196

444 Karayolu Taşıma Kanunu Kapsamındaki Araçların Karıştığı Kaza Sonucunda Ortaya Çıkan Zararlar Bakımından Trafik Sigortası Teminat Limiti Uygulaması Nasıl Olmalıdır?

veya sigortalarına başvurabileceği incelenecektir. Ayrıca poliçe teminat limiti uygulamasının nasıl olması gerektiğine değinilecektir.

Anahtar Kelimeler: Karayolu Taşıma Kanunu, Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası, Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Malî Sorumluluk Sigortası, Poliçe Teminat Limiti, Zarar Gören Üçüncü Kişi

Abstract: According to Law No. 4925 on Highway Transportation Article 2/1, interstate and international carriers were required to obtain Mandatory Highway Transportation Financial Liability Insurance. In this context, bodily injuries suffered by passengers due to accidents during transportation within the scope of the Highway Transportation Law were covered by Mandatory Highway Transportation Financial Liability Insurance, while damages exceeding the policy coverage limit were covered by the Mandatory Financial Liability Insurance for Motor Vehicles on Highways. However, in 2016, an amendment was made to the Highway Transportation Law through Law No. 6704, resulting in the abolition of Mandatory Highway Transportation Financial Liability Insurance. The legal change stipulated that both material and bodily damages would be covered by the Mandatory Financial Liability Insurance for Motor Vehicles on Highways. In this regard, changes were made to the Regulation on Tariff Application Principles in Mandatory Financial Liability Insurance for Motor Vehicles on Highways. It was specified that policy coverage limits for Mandatory Financial Liability Insurance for Motor Vehicles on Highways, applicable to vehicles engaged in interstate and international transportation within the framework of the Highway Transportation Law, would be applied at twice the standard limit.

This study will focus on the compensation for damages arising from accidents during transportation under the Highway Transportation Law, both before and after the amendment introduced by Law No. 6704. It will address who can apply for which liability insurance and/or insurances for specific damages. Additionally, this study will also discuss how the policy coverage limit should be applied.

Keywords: Road Transport Law, Mandatory Highway Transportation Financial Liability Insurance, Mandatory Financial Liability Insurance for Motor Vehicles on Highways, Policy Coverage Limit, Third Party Injured

GİRİŞ

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu¹ ile Kanun'un kapsamı hakkında 2. maddesinde düzenleme yapılmıştır. Anılan hüküm şu şekildedir: *"Bu Kanun kamuya açık karayolunda motorlu taşıtlarla yapılan yolcu ve eşya taşımalarını, taşımacıları, taşıma acentelerini, taşıma işleri komisyon-*

¹ RG, 19.07.2003, S. 25173.

cularını, nakliyat ambarı ve kargo işletmecilerini, taşıma işlerinde çalışanlar ile taşımalarda yararlanan her türlü taşıt, araç, gereç, yapıları ve benzerlerini kapsar” (Karayolu Taşıma Kanunu m. 2/1). “Ancak, özel otomobillerle ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar, genel ve katma bütçeli dairelerle, il özel idareleri, belediyeler, üniversiteler ve kamu iktisadi teşebbüslerine ait otomobillerle yapılan taşımalar, “Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğü’ne” ait motorlu taşıt ve bunların römorkları ile yapılan taşımalar, lastik tekerlekli traktörlerle çekilen römorklarla yapılan taşımalar bu Kanun hükümlerine tabi değildir” (Karayolu Taşıma Kanunu m. 2/2).

Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında yapılan taşıma sırasında meydana gelen kaza sebebiyle yolcuların ölmesi veya yaralanması hâlinde meydana gelen *bedensel zararlar*, şehirlerarası ve/veya uluslararası taşımacılar tarafından yaptırılması zorunlu olan Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası’ndan karşılanmaktaydı. Ancak Karayolu Taşıma Kanunu’nda 6704 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun² ile değişiklik yapılmıştır. Bu değişikliklerden en önemlisi Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası’nın kaldırılmasıdır. Bu çerçevede çalışmanın kapsamı, şehirlerarası ve/veya uluslararası taşıma faaliyeti sırasında kaza meydana gelmesi hâlinde, kanunî değişiklikten önce ve sonra hangi araçlar bakımından, kimler tarafından, hangi zarar kalemleri için, hangi sorumluluk sigortası ve/veya sigortalarına başvurulabileceği ve poliçe teminat limiti uygulamasının nasıl olacağı ile sınırlı olacaktır.

I. KARAYOLU TAŞIMA KANUNU’NDA TANIMLANAN BAZI KAVRAMLAR

6704 sayılı Kanun değişikliğinden önce Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında yapılan taşıma sırasında meydana gelen kaza sebebiyle yolcuların ölmesi veya yaralanması hâlinde doğan bedeni zararlar Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası’ndan karşılanmaktaydı. Bu noktada öncelikli olarak Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında kimlerin *yolcu* olarak kabul edileceğinin tespiti gerekir.

² RG, 26.04.2016, S. 29695. Çalışma içerisinde 6704 sayılı Kanun olarak anılacaktır.

Bu hususta Kanun ile yapılan tanıma bakılırsa, *“Yolcu: Taşıtı kullanan sürücü ile hizmetliler dışında taşıtta bulunan kişileri”* ifade etmektedir (Karayolu Taşıma Kanunu m. 3). Benzer şekilde Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları³na göre *yolcu “Taşıtı kullanan sürücü ile hizmetliler dışında, taşıtta bulunan yolcu biletli kişileri”* ifade etmektedir.

Yolcu bileti “Yolcunun taşınması yükümlülüğünü içeren, yönetmelikte öngörülen şekil ve şartları ihtiva eden ve yolcuya verilmesi zorunlu belgeyi” ifade etmekte olup yolcu bileti olmayan kişilerin tazminat taleplerinin Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası kapsamı dışında olduğu düzenlenmiştir (Karayolu Taşıma Kanunu m. 3, Genel Şartlar m. A.5.).

Karayolu Taşıma Kanunu ile Türk Ticaret Kanunu⁴ m. 1478 hükmüne paralel olacak şekilde, *“Hak sahipleri, sorumluluk sigortasında öngörülen sınırlar içinde doğrudan doğruya sigortacıya karşı talepte bulunabilirler”* düzenlemesine yer verilmiş ve fakat hak sahipleri ifadesi ile kimlerin kastedildiği düzenlenmemiştir (Karayolu Taşıma Kanunu m. 21, Genel Şartlar m. B.1.1.). Genel Şartlar’a göre hak sahibi, *“Kaza sonucu, yaralanan veya sakatlanan yolcular ile ölen yolcunun desteğinden yoksun kalanları”* ifade etmekteydi. Nitekim Genel Şartlar’a göre sigortanın konusu, poliçede belirtilen *motorlu taşıtta seyahat eden yolcuların* taşıma sırasında meydana gelen kaza sebebiyle bedensel zararı ile sınırlıydı (Genel Şartlar, A.1.). Bu çerçevede, 6704 sayılı Kanun değişikliğinden önce Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında şehirlerarası ve/veya uluslararası taşımacılık yapan sigortalının akdettiği sigorta sözleşmesine dayalı olarak sadece anılan araçta taşınan yolcular talepte bulunabilmekteydi.⁵

³ RG, 18.01.2004, S. 25350. Çalışma içerisinde Genel Şartlar olarak anılacaktır.

⁴ RG, 14.02.2011, S. 27846.

⁵ Bu konudaki Yargıtay kararları için bkz. “Somut olayda meydana gelen iki taraflı trafik kazasında davacı sürücü olup, davalı ise karşı aracın zorunlu karayolu taşımacılık mali sorumluluk sigortacıdır. Kaza tespit tutanağına göre karşı aracın zorunlu trafik sigortacısı dava dışı ... AS’dır. Yukarıdaki açıklamalar ışığında davacı, davalıya zorunlu karayolu taşımacılık sigortası ile sigortalı araçta yolcu olmadığı için davaya konu trafik kazası sebebiyle davalıdan cismani zarar talep edemeyeceğinden, mahkemece davanın reddi yerine kısmen kabulüne karar verilmesi doğru olmayıp bozmayı gerektirmiştir”. Y. 17. HD, 14.11.2017, E. 2015/3976, K. 2017/10542. “Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigorta poliçesi ile

Genel Şartlar (A.2) ile sigortalı “4925 sayılı Kanun’a göre zorunlu karayolu taşımacılık mali sorumluluk sigortasını yaptırmakla yükümlü olan sigorta ettiren, şehirlerarası ve/veya uluslararası taşımacı” şeklinde tanımlanmaktadır.

Bu noktada, şehirlerarası taşıma ve uluslararası taşıma kavramlarının da tanımlanması gerekir. Karayolu Taşıma Kanunu (m.3) ile şehirlerarası taşımanın “Herhangi bir ilin herhangi bir noktasından veya yerleşim biriminden başlayıp diğer bir ilin herhangi bir noktasında veya yerleşim biriminde biten taşımaları”, uluslararası taşımanın ise “Türkiye’den veya Türkiye’ye karayoluyla; Türkiye üzerinden karayoluyla transit, Türkiye’ye denizyolu, demiryolu ve havayolu ile gelip karayolundan üçüncü ülkelere yapılan taşımaları” ifade ettiği belirtilmiştir.

6704 sayılı Kanun’la değişiklik yapılmadan önce sorumluluk sigortası “Bu Kanun’un 18’inci maddesiyle ihdas edilen zorunlu karayolu taşımacılık mali sorumluluk sigortası” şeklinde tanımlanırken, değişiklikten sonra “2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu’nda belirtilen zorunlu mali sorumluluk sigortası” şeklinde tanımlanmaktadır. Bu yönüyle, kanunî değişiklik öncesinde Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında yapılan bir taşıma sırasında meydana gelen kaza sebebiyle bedensel zarar gören bir yolcu, zararının Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası’ndan, poliçe teminat limitini aşan zararının ise Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Malî Sorumluluk Sigortası’ndan karşılanmasını talep edebilmekteydi. Kanunî değişiklikten sonra ise Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında taşımacılık yapılan araçta taşınan yolcu veya yaya konumundaki zarar gören üçüncü kişi bedensel zararın tazmini için; karşı araç maliki bedensel ve/veya aracında meydana gelen maddi zararın tazmini için ZMMS sigortacısından talepte bulunabilmektedir.

teminat altına alınan zararın, taşıma sırasında yolcuların uğradığı bedensel zararlar olduğu izahtan varestedir. Bu sebeple de davacıların yakını olan ve kaza anında sigortalı aracı sevk ve idare eden sürücü ...’nun ölümü nedeniyle, davacı tarafın uğradığını iddia ettiği zararın anılan sigorta poliçesinden karşılanması olanağı bulunmamaktadır”. Y. 17. HD, 05.06.2017, E. 2015/881, K. 2017/6356.

⁶ Çalışma içerisinde ZMMS olarak anılacaktır.

II. 6704 SAYILI KANUN DEĞİŞİKLİĞİ ÖNCESİ KARAYOLU TAŞIMA KANUNU KAPSAMINDA YAPILAN TAŞIMA SIRASINDA MEYDANA GELEN KAZA SEBEBİYLE YOLCULAR BÜNYESİNDE DOĞAN BEDENSEL ZARARLAR

6704 sayılı Kanun değişikliğinden önce Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında yapılan taşıma sırasında meydana gelen kaza sebebiyle yolcunun ölmesi veya yaralanması yahut eşyasının zarara uğraması hâlinde doğacak zarardan taşımacının sorumlu olduğu düzenlenmiş olup anılan hüküm şu şekildedir: “Şehirlerarası ve uluslararası yolcu taşımacıları; duraklamalar dahil olmak üzere yolcunun kalkış noktasından, varış noktasına kadar geçecek süre içinde meydana gelecek bir kaza nedeniyle yolcunun ölümü, yaralanması ya da eşyasının zarara uğramasından dolayı sorumludur” (Karayolu Taşıma Kanunu m. 17). Karayolu Taşıma Kanunu’nda yolcu taşımacıları olarak ifade edilen kişiler aynı zamanda Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası’nın sigortalısıydı. Zira Genel Şartlar ile sigortalı “4925 sayılı Kanun’a göre zorunlu karayolu taşımacılık mali sorumluluk sigortasını yaptırmakla yükümlü olan sigorta ettiren, şehirlerarası ve/veya uluslararası taşımacı” şeklinde tanımlanmaktaydı.

Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında yapılan bir taşıma sırasında meydana gelen kaza nedeniyle zarar gören yolcuların bedensel zararının giderilebilmesi için taşımacılar tarafından Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası yaptırılması gerektiği öngörülmüştü. İlgili hüküm şu şekildedir: “**Taşımacılar, yolcuya gelebilecek bedeni zararlar için** bu Kanun’un 17’nci maddesinden doğan sorumluluklarını sigorta ettirmek zorundadır. Ancak, Hazine Müsteşarlığı’nın bağlı olduğu Bakanlık gerekli gördüğü takdirde, tespit edeceği yabancı ülkelerde ortaya çıkabilecek zararları teminat kapsamı dışında tutabilir” (Karayolu Taşıma Kanunu m. 18/1). Genel Şartlar ile ise zarar kavramı “Kaza sonucu yolcunun yaralanmasına, sakatlanmasına veya ölmesine neden olan bedensel zararları” şeklinde, hak sahibi kavramı “Kaza sonucu yaralanan veya sakatlanan yolcular ile ölen yolcunun desteğinden yoksun kalanları” şeklinde tanımlanmıştı. İki düzenleme arasındaki çelişkiye değinmekte yarar görüyoruz. Kanun’la, Karayolu Taşıma Kanunu kapsamındaki taşıma sırasında meydana gelen kaza sebebiyle yolcunun sadece bedensel zararlarının giderilebileceği ifade edilirken, Genel Şartlar ile bedensel zararın yanı sıra ölümü

hâlinde yolcunun desteğinden yoksun kalanların da zararının giderilebileceği düzenlenmiştir.⁷

Yine Karayolu Taşıma Kanunu ile “Sorumluluk sigortasına ilişkin sigorta genel şartları Hazine Müsteşarlığı’nca onaylanır. Sorumluluk sigortası tarife ve talimatları Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakanlıkça tespit edilir ve Resmî Gazetede yayımlanır. Hazine Müsteşarlığı’nın bağlı olduğu Bakanlık tarifeyi serbest bırakmaya yetkilidir” ifadelerine yer verilmişti (Karayolları Taşıma Kanunu m. 18/4). Kanun hükmüne dayalı olarak çıkarılan Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası Tarife ve Talimatı⁸ ile “4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu hükümleri çerçevesinde yolcu taşımacılığı yapan şehirlerarası taşımacılar, taşıt türleri itibarıyla bu Tarife ve Talimatın eki tablolarda düzenlenen teminatları almak zorundadır. Hazine Müsteşarlığı’nın bağlı olduğu Bakan gerekli gördüğü takdirde, tespit edeceği yabancı ülkelerde ortaya çıkabilecek zararları teminat kapsamına alabilir” ifadelerine yer verilmişti.

6704 sayılı Kanun’la değişiklik yapılmadan önce sorumluluk sigortası “Bu Kanun’un 18’inci maddesiyle ihdas edilen zorunlu karayolu taşımacılık mali sorumluluk sigortasını” ifade etmekteydi. Bu çerçevede, Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında yapılan taşıma sırasında meydana gelen kaza sebebiyle bedensel zarara uğrayan yolcunun zararı, Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası poliçe teminat limitleri dahilinde, aşan zararı ise ZMMS teminat limitleri dahilinde sigortacı tarafından karşılanmaktaydı.⁹ Bu husus Kanun’la şu şekilde

⁷ Kanun ve Genel Şartlar ile yapılan düzenlemeler arasındaki çelişki, bedensel zarar ile destekten yoksun kalma zararının karıştırılmasından kaynaklanmaktadır. Destekten yoksun kalma zararı, haksız fiil sonucu bir kimsenin ölmesi hâlinde ölenin desteğinden yoksun kalan kişilerin ölüm sebebiyle uğradıkları zararı ifade eder. Destekten yoksun kalma tazminatı ile amaçlanan ölen desteğin vücut bütünlüğünün ihlâli sebebiyle doğan bedensel zararın tazmini değil, desteğin ölümü sebebiyle destek görenin uğradığı malvarlığı zararının giderilmesidir. Ayrıntılı bilgi için bkz. Seven, V.: Sigorta Güvence Hesabının Kapsamı ve Destekten Yoksun Kalma Tazminatı, *Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 2017, C. 12, S. 157-158, s. 55, 56.

⁸ RG, 19.06.2008, S. 26910.

⁹ Aynı yönde bkz. “Somut olayda, davaya konu minibüs ile Ereğli-Zonguldak arasında düzenli bir taşıma işi yapıldığı, taşımanın ticari şekilde ücret karşılığı yapıldığı anlaşılmaktadır. Davaya konu taşımanın il içi bir taşıma olup olmadığına bakılmaksızın ticari bir taşıma olan taşımanın Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası kapsamında kaldırılmasının gözetilmesi gerekir.

ifade edilmekteydi: “Meydana gelen zarar öncelikle taşımacının sorumluluk sigortasından karşılanır. Bu sorumluluk sigortası ile karşılanamayan zararlar için 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu’na göre yapılması zorunlu olan mali sorumluluk sigortasına müracaat edilir” (Karayolu Taşıma Kanunu, m. 19/3). Kanunî düzenlemeye paralel olacak şekilde yapılan Genel Şartlar düzenlemesi ise şu şekildeydi: “Meydana gelen zarar öncelikle bu sigortadan karşılanır. Sigorta sözleşmesinin hiç yapılmamış olması, yapılmış fakat geçersiz hale gelmiş olması, süresinin bitmiş olması veya meydana gelen zararın bu sigorta teminatlarının üzerinde bulunması halinde teminatların üzerinde kalan kısım için; sırasıyla 13/10/1983 tarih ve 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununa göre yapılması zorunlu olan mali sorumluluk sigortasına ve ihtiyari mali sorumluluk sigortasına başvurulur (Genel Şartlar m. B.8.1.).

Bu çerçevede, 6704 sayılı Kanun’la değişiklik yapılmadan önce Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında yapılan taşıma sırasında meydana gelen kaza sebebiyle yolcunun bedensel zarara uğraması hâlinde Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası poliçesi kapsamında zararın giderilmesi için “Sorumluluk sigortası tazminatına yol açan olayın, sigorta ettiren veya hak sahibi tarafından öğrenildiği tarihten itibaren otuz iş günü, olay yurt dışında meydana gelmişse altmış işgünü içinde sigorta şirketine ihbar” edilmesi gerektiğini ve “Sigortacıların, hak sahibinin kaza veya zarara ilişkin belgeleri sigortacıya ilettiği tarihten itibaren, sekiz iş günü içinde sorumluluk sigortası sınırları içinde kalan miktarı

Buna göre, davaya konu taşımanın ticari bir taşıma olduğu, diğer bir ifade ile Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında bir taşıma olduğu gözetildiğinde, kazaya neden olan araç için davalı ... öncelikli olarak sorumlu olup, diğer davalı zorunlu trafik sigorta şirketi ancak limiti aşan kısımdan sorumludur. Bu nedenle davalı ... Şirketinin zarardan sorumluluğu olduğu kabul edilerek değerlendirme yapılmak ve hasıl olacak sonuca göre bir karar verilmek üzere kararın bozulmasına karar vermek gerekmiştir”. Y. 4. HD, 13.01.2022, E. 2021/15124, K. 2022/332; Y. 11. HD, 23.05.2012, E. 2011/9524, K. 2012/8687. “...yasa koyucu yolcuların uğradığı bedeni zararlar bakımından taşımayı yapan aracın zorunlu karayolu taşımacılık sigortacısı, trafik sigortacısı ve varsa ihtiyari mali sorumluluk sigortacısı bakımından müştereken ve müteselsilen bir sorumluluk öngörmemiş, sıralı bir sorumluluk düzenlemiştir. Başka bir anlatımla, yolcunun uğradığı bedeni zararlar, taşımayı yapan aracın zorunlu karayolu taşımacılık sigortası kapsamında ise bu aracın trafik veya ihtiyari mali mesuliyet sigortacısının sorumluluğu doğmayacaktır. Ancak limit aşımında sırasıyla zorunlu ve ihtiyari mali mesuliyet sigortacılarının sorumluluğu söz konusu olacaktır”. Y. 17. HD, 21.05.2018, E. 2015/11907, K. 2018/5277; Y. 17. HD, 05.03.2019, E. 2016/7058, K. 2019/2478.

hak sahibine ödemek zorunda” olduklarını ifade etmek gerekir (Karayolu Taşıma Kanunu, m. 22/1, m. 22/3, Genel Şartlar, m. B.1.3.). ZMMS poliçesi kapsamında zararın giderilmesi içinse 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu¹⁰ uyarınca “Sigortacıların, hak sahibinin kaza veya zarara ilişkin tespit tutanağını veya bilirkişi raporunu sigortacının merkez veya kuruluşlarından birine ilettiği tarihten itibaren sekiz işgünü içinde zorunlu mali sorumluluk sigortası sınırları içinde kalan miktarları hak sahibine ödemek zorunda” oldukları düzenlenmişti (KTK m. 99).

Bu yönüyle 6704 sayılı Kanun ile değişikliğinden önce Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında yapılan taşıma sırasında meydana gelen kaza sebebiyle bedensel zarara uğrayan yolcunun, öncelikle Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası’na, aşan zarar bakımından ZMMS’ye, ZMMS’yi de aşan zarar bakımından varsa İhtiyari Malî Sorumluluk Sigortası’na başvurabildiğini, başka bir ifadeyle, zararın üç ayrı sigortadan poliçe teminat limitleri dahilinde karşılanabildiğini ifade etmek gerekir.

III. 6704 SAYILI KANUN İLE YAPILAN DEĞİŞİKLİK SONRASI KARAYOLU TAŞIMA KANUNU KAPSAMINDA YAPILAN TAŞIMA SIRASINDA MEYDANA GELEN KAZA SEBEBİYLE DOĞAN ZARARLAR

6704 sayılı Kanun’un 17. maddesi ile Karayolu Taşıma Kanunu’nda yapılan değişiklikle sorumluluk sigortasının “2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu’nda belirtilen zorunlu mali sorumluluk sigortasını” ifade ettiği açıkça öngörülmüş ve Karayolu Taşıma Kanunu’nun 17, 18, 19 20, 21, 22, 23, 24 ve 25. maddeleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Aynı zamanda Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası Tarife ve Talimatının Yürürlükten Kaldırılmasına İlişkin Tarife ve Talimat¹¹ m. 1 hükmü ile Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası Tarife ve Talimatı yürürlükten kaldırılmıştır.

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Ya-

¹⁰ RG, 18.10.1983, S. 18195. Çalışma içerisinde KTK olarak anılacaktır.

¹¹ RG, 22.05.2016, S. 29719. Tarife ve Talimat olarak anılacaktır.

pılmasına Dair Yönetmelik¹² ile Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelik¹³e *“4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında şehirlerarası ve uluslararası taşımacılık yapan araçlar için düzenlenen Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası poliçelerinin teminat limitleri, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan ilgili teminat limitlerinin iki katı olacak şekilde uygulanır”* hükmü eklenmiştir (KMAZMSSTUEHYDYY m. 1). Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile yönetmeliğin 26/4/2016 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği belirtilmiştir (KMAZMSSTUEHYDYY m. 2).

Anılan düzenleme ile Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında şehirlerarası ve/veya uluslararası taşımacılık yapan araçlar için tanzim edilen ZMMS poliçesinin varlığı hâlinde, poliçe teminat limitinin Yönetmelik ekinde yer alan poliçe teminat limitinin iki kat olarak uygulanacağı ifade edilmektedir.¹⁴ Bu noktada öncelikli olarak, anılan Yönetmelik hükmünün uygulama alanı bulması için Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında şehirlerarası ve/veya uluslararası taşımacılık yapan araçlar için tanzim edilmiş bir ZMMS poliçesinin varlığının gerekli olduğunu ifade etmek gerekir.

Bu çerçevede değerlendirme yapılabilmesi için şehirlerarası ve/veya uluslararası taşımacılık yapan araçların tespiti önem arz etmektedir. Karayolu Taşıma Yönetmeliği¹⁵ kapsamında faaliyette bulunacak gerçek ve tüzel kişilerin çalışma izni alması zorunludur. Bu izin, yetki belgesi ile alınmakta olup Yönetmelik hükmü şu şekildedir: *“Bu Yönetmelik kapsamına giren taşımacılık, acentelik, taşıma işleri komisyonculuğu, taşıma işleri organizatörlüğü, nakliyat ambarı işletmeciliği, kargo işletmeciliği, lojistik işletmeciliği, dağıtım işletmeciliği, terminal işletmeciliği ve benzeri faaliyetlerde bulunacak gerçek ve tüzel kişilerin yapacakları faaliyet-*

¹² RG, 22.05.2016, S. 29719. Çalışma içerisinde KMAZMSSTUEHYDYY olarak anılacaktır.

¹³ RG, 14.07.2007, S. 26582. Çalışma içerisinde KMAZMSSTUEHY olarak anılacaktır.

¹⁴ Bu konudaki Yargıtay kararı için bkz. Y. 4. HD, E. 2021/8111, K. 2022/2356.

¹⁵ RG, 08.01.2018, S. 30295. Çalışma içerisinde KTY olarak anılacaktır.

lere uygun olan yetki belgesini/belgelerini Bakanlıktan almaları zorunludur” (KTY m. 5). Yönetmelik ile hangi araçlar için hangi yetki belgesinin alınması gerektiği de ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir. Bu çerçevede, şehirlerarası ve/veya uluslararası taşımacılık yapan bir aracın taşıma faaliyeti sırasında karıştığı trafik kazası neticesinde yolcu veya üçüncü kişi bünyesinde bedensel zarar ya da karşı araç sürücüsünün aracında maddi zarar doğması hâlinde, şayet Yönetmelik ile belirtilen yetki belgesi de var ise ZMMS polişe teminat limitinin iki kat olarak uygulanması gerekecektir.

Kanun ile “İl sınırları içerisindeki taşımalar ile yüz kilometreye kadar olan şehirlerarası taşımaların düzenlenmesi il ve ilçe trafik komisyonları ile iş birliği yapılmak suretiyle ilgili valiliklere, belediye sınırları içerisindeki şehir içi taşımalar belediyelere bu Kanuna göre düzenlenecek yönetmelik esasları dahilinde bırakılabilir” düzenlemesine yer verilmiştir (Karayolu Taşıma Kanunu m. 2/3). O hâlde diyebiliriz ki, yüz kilometreye kadar olan şehirlerarası taşımacılık faaliyeti sırasında bir zarar meydana geldiği takdirde, taşımaya ilişkin valiliğin bir düzenlemesinin bulunup bulunmadığının araştırılması gerekir.¹⁶

Bu noktada, çalışmamız bakımından önem arz etmesi sebebiyle, D4 yetki belgesine değinmekte fayda görüyoruz. D4 yetki belgesi, ticarî olarak taşıma mesafesine bakılmaksızın il içi ve 100 kilometreye kadar olan şehirlerarası tarifeli ve tarifesiz olarak taşıma yapacaklara verilen yetki belgesidir (KTY m. 6/4-ç). Yönetmelik ile D4 yetki belgesi talep edenlerin yüz kilometreye kadar şehirlerarası taşımalarda; ilgili illerden alınacak, D4 yetki belgesi düzenlenmesinin o illerdeki mevcut arz/talep dengesi ve taşıma düzeni bakımından bir sakıncası olmadığına dair ilgili İl Trafik Komisyonu veya UKOME kararlarını (bu illerden birinin veya her ikisinin il sınırları ile belediye sınırları aynı/çakışık olan bir il veya iller olması halinde ise ilgili büyükşehir belediyesi/belediyeleri UKOME kararlarını) Bakanlığa sunmaları gerektiği düzenlenmiştir (KTY m. 7/1-b). O hâlde, yüz kilometreye kadar şehirlerarası taşıma yapmak için talepte bulunan herkese D4 yetki belgesi verilmemekte; İl Trafik Komisyonu veya UKOME’nin o illerdeki mevcut arz/talep dengesi ve taşıma düzeni bakımından sakıncası olmadığına dair bir karar vermesi gerekmektedir.

¹⁶ Y. 11. HD, 04.04.2014, E. 2012/17899, K. 2014/6690.

Yönetmelik ile yaptırılması zorunlu olan sigortaların ZMMS ve Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası olduğu belirtilmiştir (KTY m. 48). Mülga Karayolları Taşıma Yönetmelikleri-ne¹⁷ göre ise yaptırılması zorunlu olan sigortalar, Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası ile Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası'dır (Mülga KTY 2004, m. 64 ve Mülga KTY 2009, m. 48). Bu noktada KTY m. 47/1 hükmünde yer alan, *"yolcu taşımalarında yolcular, sürücüler ve bunların yardımcılarına gelebilecek bedeni zararlar için,* (KTY m. 47/1)" ifadesinin, mülga Yönetmelik dönemlerinden (Mülga KTY 2004, m. 64 ve Mülga KTY 2009, m. 47) kaldığını ve metinden çıkarılmasının unutulduğunu ifade etmek gerekir. Zira bu sigortanın ve bedensel zararların dayanağı olan Kanun hükmü yürürlükten kaldırılmıştır. O hâlde, 6704 sayılı Kanun'la yapılan değişiklik çerçevesinde yeni Karayolu Taşıma Yönetmeliği'ne göre yaptırılması zorunlu olan Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası, yerini ZMMS'ye bıraktığından, ZMMS'de de sadece bedensel zarara ilişkin bir kısıtlama bulunmadığından, mevcut ifadenin hukuki bir anlamı ve sonucu bulunmamaktadır.

Sonuç olarak, 100 kilometreye kadar şehirlerarası taşımalar için verilmiş bir yetki belgesinin varlığı hâlinde (D4 yetki belgesi) yetki belgesi sahibinin ZMMS ve Karayolu Yolcu Taşımacılığı Zorunlu Koltuk Ferdi Kaza Sigortası yaptırmayı zorunludur. Bunun doğal bir sonucu olarak, yetki belgesi bulunan ve şehirlerarası taşıma yapan araçlar için düzenlenen ZMMS poliçesinin varlığı hâlinde poliçe teminat limiti Yönetmelik ekinde yer alan poliçe teminat limitinin iki katı olarak uygulanacaktır.

KMAZMSSTUEHYDYDY ile yapılan düzenleme önemli hukuki sonuçlar doğurmakta olup çalışma kapsamında bu sonuçların irdelenmesi önem arz etmektedir.

6704 sayılı Kanun ile yapılan değişiklik öncesinde Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında yapılan taşıma sırasında meydana gelen kaza sebebiyle *sadece yolcunun bedensel zararı* Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası'ndan karşılanabilmekteydi. Ancak KMAZMSSTUEHYDYDY'yle yapılan değişiklik ile Karayolu Taşıma

¹⁷ RG, 25.02.2004, S. 25384 ve 11.06.2009, S. 27255.

Kanunu kapsamında taşımacılık yapan araçlar için tanzim edilmiş bir ZMMS poliçesinin varlığı hâlinde, taşımacılık yapılan araçta taşınan yolcuların yanı sıra, *karşı araç ve/veya araçlarda bulunan yahut yaya olan zarar gören üçüncü kişi/kişilerin zararları da ZMMS'den karşılanacaktır*. Üstelik buradaki teminat limiti Yönetmelik ekinde yer alan poliçe teminat limitinin iki katı olarak uygulanacaktır. Bu sonuçla bağlantılı olarak varılacak bir diğer sonuç ise şudur:

Yönetmelik hükmü uyarınca artık sadece yolcuların zararı karşılanmayacağından poliçe teminat limitinin Yönetmelik ekindeki poliçe teminat limitinin iki katı olarak uygulanabilmesi için Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında şehirlerarası ve/veya uluslararası taşıma yapan araçta yolcu taşınması da gerekli değildir. Bu yönüyle, Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında şehirlerarası ve/veya uluslararası taşıma yapan aracın çekici, kamyon veya otobüs olması arasında Yönetmelik hükmünün uygulama alanı bulması bakımından farklılık yoktur. Yeter ki, *“Ancak, özel otomobillerle ve bunların römorklarıyla yapılan taşımalar, genel ve katma bütçeli dairelerle, il özel idareleri, belediyeler, üniversiteler ve kamu iktisadi teşebbüslerine ait otomobillerle yapılan taşımalar, “Türk Silahlı Kuvvetleri, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı ve Emniyet Genel Müdürlüğüne” ait motorlu taşıt ve bunların römorkları ile yapılan taşımalar, lastik tekerlekli traktörlerle çekilen römorklarla yapılan taşımalar bu Kanun hükümlerine tabi değildir”* hükmüne aykırılık söz konusu olmasın (Karayolu Taşıma Kanunu m. 2/2).

Kanunî değişiklik yapılmadan önce Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında yapılan taşıma sırasında meydana gelen kaza sebebiyle yolcunun *sadece bedensel zararı* Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası'ndan karşılanabilmekteydi. Oysa KMAZMSSTUEHYDYDY'yle yapılan değişiklik ile Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında yapılan taşıma sırasında meydana gelen kaza sebebiyle zarar doğması hâlinde yolcu veya zarar gören üçüncü kişi, ZMMS kapsamında talep edilebilen tüm zarar kalemlerinin ödenmesi isteyebilecektir. Her ne kadar T.C. Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu tarafından Türkiye Sigorta Reasürans ve Emeklilik Şirketleri Birliği'ne gönderilen Karayolu Taşıma Kanunu Kapsamındaki Araçlara Uygulanacak Teminat Limitleri Hakkındaki

yazı¹⁸ ile sadece bedensel zararlar bakımından teminat limitinin iki kat olarak uygulanacağı ifade edilmişse de bu yazıya katılabilmemiz mümkün değildir. Zira Yönetmelik'te bu yönde bir sınırlama bulunmamaktadır. Bu çerçevede, Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları¹⁹ uyarınca zarar görenin, aracında meydana gelen maddi zararları, SGK tarafından karşılanmayan sağlık giderlerini, bakıcı giderlerini, sürekli ve kısmi iş göremezlik zararını, geçici ve tam iş göremezlik zararını ve destekten yoksun kalma zararını ZMMS sigortacısından isteyebileceğini ifade etmek mümkündür (ZMMS Genel Şartları m. A.5.).

6704 sayılı Kanun ile yapılan değişiklikle KTK'ya "Zarar görenin, zorunlu mali sorumluluk sigortasında öngörülen sınırlar içinde dava yoluna gitmeden önce ilgili sigorta kuruluşuna yazılı başvuruda bulunması gerekir. Sigorta kuruluşunun başvuru tarihinden itibaren en geç 15 gün içinde başvuruyu yazılı olarak cevaplamaması veya verilen cevabın talebi karşılamadığına ilişkin uyumsuzluk olması hâlinde, zarar gören dava açabilir veya 5684 sayılı Kanun çerçevesinde tahkime başvurabilir" hükmü eklenmiş ve 2918 sayılı Kanun'un 99'uncu maddesinin birinci fıkrasında yer alan "kaza veya zarara ilişkin tespit tutanağını veya bilirkişi raporunu" ibaresi "zorunlu mali sorumluluk sigortası genel şartlarıyla belirlenen belgeleri" şeklinde değiştirilmiştir (6704 sayılı Kanun m. 5, m. 6). Değişiklikten sonraki KTK hükmü şu şekildedir: "Sigortacılar, hak sahibinin "zorunlu mali sorumluluk sigortası genel şartlarıyla belirlenen belgeleri", sigortacının merkez veya kuruluşlarından birine ilettiği tarihten itibaren sekiz işgünü içinde zorunlu mali sorumluluk sigortası sınırları içinde kalan miktarları hak sahibine ödemek zorundadırlar" (KTK m. 99/1).

O hâlde 26.04.2016 tarihinden sonra Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında yapılan taşıma sırasında meydana gelen kaza sebebiyle zarar gören kişi veya yolcu, taşımacılık yapan aracın ZMMS sigortasına ZMMS Genel Şartları'nda belirlenen belgelerle birlikte başvuru yapacaktır. Şayet şehirlerarası ve/veya uluslararası taşımacılık yapan araçlar için düzenlenen ZMMS poliçesi var ise poliçe limiti Yönetmelik ekinde yer alan poliçe teminat limitinin iki katı olarak uygulanacaktır.

¹⁸ E-97354901-622.02-2136791 sayılı ve Karayolu Taşıma Kanunu Kapsamındaki Araçlara Uygulanacak Teminat Limitleri hk. yazı.

¹⁹ RG, 14.05.2015, S. 29355. ZMMS Genel Şartları olarak anılacaktır.

SONUÇ

4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu ile Kanun'un kapsamı *"Bu Kanun kamuya açık karayolunda motorlu taşıtlarla yapılan yolcu ve eşya taşımalarını, taşımacıları, taşıma acentelerini, taşıma işleri komisyoncularını, nakliyat ambarı ve kargo işletmecilerini, taşıma işlerinde çalışanlar ile taşımalarda yararlanılan her türlü taşıt, araç, gereç, yapıları ve benzerlerini kapsar"* şeklinde düzenlenmiştir (Karayolu Taşıma Kanunu m. 2). Karayolu Taşıma Kanunu ile şehirlerarası ve uluslararası taşımacıların, Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası yaptırmak zorunda olduğu düzenlenmişti. Bu çerçevede, Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında yapılan bir taşıma sırasında meydana gelen kaza sebebiyle yolcuların uğradığı bedensel zararlar Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası'ndan, polİçe teminat limitini aşan zararlar ise Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası'ndan karşılanmaktaydı (Karayolu Taşıma Kanunu m. 17, m. 18, m. 19).

Karayolu Taşıma Kanunu'nda 2016 yılında, 6704 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile değişiklik yapılmış ve Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası yürürlükten kaldırılmıştır. Kanunî değişiklikle anılan zararların Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası'ndan karşılanacağı düzenlenmiştir.

Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortasında Tarife Uygulama Esasları Hakkında Yönetmelik'e *"4925 sayılı Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında şehirlerarası ve uluslararası taşımacılık yapan araçlar için düzenlenen Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası poliçelerinin teminat limitleri, bu Yönetmeliğin ekinde yer alan ilgili teminat limitlerinin iki katı olacak şekilde uygulanır"* hükmü eklenmiştir.

Kanunî değişiklik öncesinde Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında yapılan taşıma sırasında meydana gelen kaza sebebiyle *sadece yolcunun bedensel zararı* Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası'ndan karşılanabilirken, değişiklik sonrasında Karayolu Taşı-

ma Kanunu kapsamında taşımacılık yapan araçlar için tanzim edilmiş bir ZMMS poliçesinin varlığı hâlinde, *karşı araç ve/veya araçlarda bulunan yahut yaya olan zarar gören üçüncü kişi/kişilerin zararları da ZMMS'den karşılanabilecektir. Üstelik buradaki teminat limiti Yönetmelik ekinde yer alan poliçe teminat limitinin iki katı olarak uygulanacaktır.*

Yönetmelik hükmü uyarınca artık sadece yolcuların zararı karşılanmayacağından, poliçe teminat limitinin Yönetmelik ekindeki poliçe teminat limitinin iki katı olarak uygulanabilmesi için Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında şehirlerarası ve/veya uluslararası taşıma yapan araçta yolcu taşınması gerekli değildir. Bu yönüyle, Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında şehirlerarası ve/veya uluslararası taşıma yapan aracın çekici, kamyon veya otobüs olması arasında Yönetmelik hükmünün uygulama alanı bulması bakımından farklılık yoktur. Bunun istisnası Karayolu Taşıma Kanunu m. 2/2 hükmüdür.

Kanunî değişiklik yapılmadan önce Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında yapılan taşıma sırasında meydana gelen kaza sebebiyle yolcunun *sadece bedensel zararı* Zorunlu Karayolu Taşımacılık Mali Sorumluluk Sigortası'ndan karşılanabilirken, yapılan değişiklikle Karayolu Taşıma Kanunu kapsamında yapılan taşıma sırasında meydana gelen kaza sebebiyle zarar doğması hâlinde yolcu veya zarar gören üçüncü kişi, ZMMS kapsamında talep edilebilen tüm zarar kalemlerinin ödenmesi isteyebilecektir. Bu çerçevede, Karayolları Motorlu Araçlar Zorunlu Mali Sorumluluk Sigortası Genel Şartları uyarınca zarar gören, aracında meydana gelen maddi zararları, SGK tarafından karşılanmayan sağlık giderlerini, bakıcı giderlerini, sürekli ve kısmi iş göremezlik zararını, geçici ve tam iş göremezlik zararını ve destekten yoksun kalma zararını ZMMS sigortacısından isteyebilecektir (ZMMS Genel Şartları m. A.5.).

Kaynakça

Seven Vural, Sigorta Güvence Hesabının Kapsamı ve Destekten Yoksun Kalma Tazminatı, *Bahçeşehir Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 2017, C. 12, S. 157-158, s. 31-62.